

Економічні науки

УДК 336.72

Левченко Валентина Петрівна

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів та інвестицій
Київський національний університет технологій та дизайну*

Левченко Валентина Петровна

*доктор экономических наук,
профессор, профессор кафедры финансов и инвестиций
Киевский национальный университет технологий и дизайна*

Levchenko Valentyna

*Doctor of Economics, Professor,
Professor of Finance and Investments Department
Kyiv National University of Technologies and Design*

Почтар Вікторія Олександрівна

*студентка
Київського національного університету технологій та дизайну*

Почтар Виктория Александровна

*студентка
Киевского национального университета технологий и дизайна*

Pochtar Viktoriia

*Student of the
Kyiv National University of Technologies and Design*

**ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ
СТІЙКІСТЮ БАНКУ
ОСОБЕННОСТИ ОЦЕНКИ И УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ
УСТОЙЧИВОСТЬЮ БАНКА**

FEATURES OF ASSESSMENT AND MANAGEMENT FINANCIAL STABILITY OF THE BANK

Анотація. У статті визначено сутність поняття фінансовий стан банку, адже більшість вчених-науковців трактують це поняття по-різному. Визначені підходи до трактування поняття «фінансова безпека банку». Також, були визначені методики оцінки рівня фінансової стійкості банку згідно сучасних ринкових умов господарювання в Україні.

Для здійснення аналізу та оцінки сучасного стану розвитку банківської системи України були використані показники прибутковості банків України за 2016-2020рр. Також, побудована динаміка індикаторів фінансової стійкості банківської системи, яка дає змогу оцінити системні ризики фінансової стабільності банків. З метою більш ефективного здійснення аналізу та прогнозування зміни рівня фінансової стійкості банку визначено системно-методичний підхід до комплексного оцінювання фінансової стійкості банку на основі динамічної нормативно-індексної моделі оцінки ризиків, побудованої за допомогою методів непараметричної статистики. Розроблена структурно-логічна схема формування нормативно-динамічної моделі управління фінансовою стійкістю банку з урахуванням ризиків діяльності. Визначено, що внаслідок різноманітності економічних показників не всі з них можна безпосередньо порівняти як з позицій їх цільової спрямованості, так і з погляду інтерпретації співвідношень.

Сформовані окремі висновки щодо особливостей управління рівнем фінансової стійкості банку з урахуванням сучасного стану банківського ринку України. Визначені слабкі місця банківської системи України та головні кризоутворюючі фактори. Надані рекомендації щодо більш ефективного управління рівнем фінансової стійкості та надійності банку під впливом сучасних ринкових та фінансових ризиків в Україні.

Запропонована нормативно-індексна модель управління рівнем фінансової стійкості, що надасть можливість у майбутньому більш детально оцінити сукупний рівень ризикованості діяльності банку на основі врахування ризиків, що значно впливають на сучасний стан розвитку банківської системи України.

Ключові слова: банківська система, банк, фінансовий стан, фінансова стійкість, ризик, принципи, умови, надійність.

Анотація. В статті определена сутність поняття фінансовое состояние банка, ведь большинство ученых трактуют это понятие по-разному. Определены подходы к трактовке понятия «финансовая безопасность банка». Также определены методики оценки уровня финансовой устойчивости банка согласно современным рыночным условиям хозяйствования в Украине.

Для анализа и оценки современного состояния развития банковской системы Украины были использованы показатели доходности банков Украины за 2016-2020гг. Также построена динамика индикаторов финансовой устойчивости банковской системы, позволяющая оценить системные риски финансовой стабильности банков. В целях более эффективного осуществления анализа и прогнозирования изменения уровня финансовой устойчивости банка определен системно-методический подход к комплексной оценке финансовой устойчивости банка на основе динамической нормативно-индексной модели оценки рисков, построенной с помощью методов непараметрической статистики. Разработана структурно-логическая схема формирования нормативно-динамической модели управления финансовой устойчивостью банка с учетом рисков деятельности. Определено, что вследствие разнообразия экономических показателей не все из них сравнимы как с

позиций их целевой направленности, так и с точки зрения интерпретации соотношений.

Сформированы отдельные выводы об особенностях управления уровнем финансовой устойчивости банка с учетом современного состояния банковского рынка. Определены слабые места банковской системы Украины и главные кризисообразующие факторы. Даны рекомендации по более эффективному управлению уровнем финансовой устойчивости и надежности банка под влиянием современных рыночных и финансовых рисков в Украине. Предложена нормативно-индексная модель управления уровнем финансовой устойчивости, которая позволит в будущем более подробно оценить совокупный уровень рискованности деятельности банка на основе учета рисков, значительно влияющих на современное состояние развития банковской системы Украины.

Ключевые слова: банковская система, банк, финансовое состояние, финансовая стойкость, риск, принципы, условия, надежность.

Summary. The article defines the essence of the concept of financial condition of the bank, because most scientists interpret this concept differently. Approaches to the interpretation of the concept of "financial security of the bank" are defined. Also, methods for assessing the level of financial stability of the bank according to modern market conditions in Ukraine were identified.

To analyze and assess the current state of development of the banking system of Ukraine, the profitability indicators of Ukrainian banks for 2016-2020 were used. Also, the dynamics of indicators of financial stability of the banking system is built, which allows to assess the systemic risks of financial stability of banks. In order to more effectively analyze and forecast changes in the level of financial stability of the bank, a system-methodological approach to comprehensive assessment of financial stability of the bank based on a dynamic regulatory-index model of risk assessment, built using non-parametric statistics.

The structural-logical scheme of formation of normative-dynamic model of management of financial stability of bank taking into account risks of activity is developed. It is determined that due to the diversity of economic indicators, not all of them can be directly compared both from the standpoint of their target orientation and from the point of view of interpretation of relations.

Separate conclusions have been formed on the peculiarities of managing the level of financial stability of the bank, taking into account the current state of the banking market of Ukraine. Weaknesses of the banking system of Ukraine and the main crisis-forming factors have been identified. Recommendations for more effective management of the level of financial stability and reliability of the bank under the influence of modern market and financial risks in Ukraine are provided. A normative-index model of financial stability management is proposed, which will provide an opportunity to assess in more detail the overall level of riskiness of the bank's activities in the future based on risks that significantly affect the current state of development of the banking system of Ukraine.

Key words: *banking system, bank, financial state, financial stability, risk, principles, terms, reliability, estimation, analysis.*

Постановка проблеми. На сьогоднішній день не сформовано єдиного підходу до визначення фінансової стійкості банку як економічної категорії, адже науковці всього світу так і не змогли дійти згоди що ж собою являє фінансова стійкість комерційного банку. Одні ототожнюють її з його платоспроможністю або рентабельністю, інші – із ефективною діяльністю банку, його здатністю сформулювати таку структуру активів та пасивів, котра буде найменш вразливою при виникненні непередбачуваних обставин або кризових явищ [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань щодо аналізу, оцінки та шляхів забезпечення фінансової стійкості банків

значну увагу приділяли такі зарубіжні науковці, як П. Роуз, Дж. Сінкі, Ю. С. Масленченков та інші, а також вітчизняні вчені, а саме В. В. Вітлінський, О. Д. Заруба, Н. М. Шелудько, В. П. Пантелєєв, С. П. Халява та інші. Дана категорія є важливою складовою діяльності банку, адже від її достатності залежить майбутній фінансовий стан банківської установи, довіра до неї з боку третіх осіб, які є як споживачами її послуг, так і кредиторами.

Формулювання цілей статті. Метою роботи є проведення аналізу сучасного стану розвитку банківської системи України та надання рекомендацій щодо більш ефективного управління рівнем фінансової стійкості та надійності банку під впливом сучасних ринкових та фінансових ризиків в Україні.

У сучасних умовах господарювання, фінансовий стан та фінансова стійкість є ключовими характеристиками підприємницької діяльності, у тому числі у банківській сфері. Поняття «фінансовий стан банку» більшість вчених трактує через сукупність певних коефіцієнтів (табл. 1).

Таблиця 1

Визначити сутність поняття фінансовий стан банку

Автор	Визначення поняття
Герасимович А. М.	Фінансовий стан банку – це оцінка показників фінансової стійкості, ділової активності, ліквідності, ефективності управління
Іванов В. В.	Фінансовий стан банку – це система показників достатності капіталу, якості активів, ліквідності балансу, ефективності діяльності, рівня управління (менеджменту) банку
Загородній А. Г.	Фінансовий стан банку – це стан економічного суб'єкта, що характеризується наявністю в нього фінансових ресурсів, необхідними для господарської діяльності, підтримання нормального режиму праці та існування, здійснення грошових розрахунків з іншими економічними суб'єктами.
Дзюблюк О. В.	Фінансовий стан банку визначається наявністю у нього фінансових ресурсів, забезпеченістю грошовими ресурсами, необхідними для діяльності, підтримки нормального режиму роботи, здійснення грошових розрахунків з іншими економічними суб'єктами.

Борисов А. Б.	Фінансовий стан банку – це рівень забезпечення економічного суб'єкта грошовими коштами для здійснення господарської діяльності, підтримання нормального режиму роботи та своєчасного проведення розрахунків.
Щербакова Г. В.	Фінансовий стан банку визначається загальним рівнем ефективності управління його активами і пасивами, при цьому якість управління ними відображається в основних коефіцієнтах, що характеризують фінансовий стан банку, зокрема у показниках достатності капіталу, якості активів, рентабельності, ліквідності, рівня ризиків

Джерело: побудовано автором на основі [2; 3]

Отже, розглянувши наведені визначення вітчизняних вчених та економістів, можемо стверджувати, що фінансовий стан банку – це економічна категорія, яка характеризує фінансово-економічну діяльність банку за допомогою певної системи аналітичних показників у чітко визначений момент часу.

Проведені дослідження робіт І.В. Макеєвої, Ю.С. Маслеченкова, Н.М. Шелудька, В.П. Пантелеєва та С.П. Халяви, дали змогу визначити, що поняття категорії «фінансова стійкість комерційного банку» кожним із них трактується по-різному. Тому на основі опрацьованих робіт було сформовано визначення, яке, з нашої точки зору, найбільш широко характеризує дане явище: фінансова стійкість комерційного банку – це такий стан банківської установи, при якому вона є платоспроможною, ліквідною, має достатню величину регулятивного капіталу для покриття всіх можливих ризиків, пов'язаних із банківською діяльністю, і при цьому залишається достатньо рентабельною, тобто її активи використовуються максимально ефективно.

Підходи до трактування поняття «фінансова безпека банку» надано у табл. 2.

Таблиця 2

Підходи до визначення поняття фінансова стійкість банку

Автор	Визначення
Барановський О.В., Ткаченко А.А.	Стан захищеності фінансових інтересів банку, його фінансової стійкості, а також середовища, в якому він функціонує
Болгар Т.А., Єпіфанов А.В.	Стан банківської установи, що характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, його здатністю досягати поставлених цілей і генерувати достатній обсяг фінансових ресурсів для забезпечення стійкого розвитку
Голобородько Ю.А.	Такий стан, який характеризується оптимальним рівнем залучення і розміщення ресурсів при мінімізації загроз та негативних явищ і характеризує здатність банків до саморозвитку, ефективності та конкурентоздатності
Дмитров С.В.	Захист фінансових інтересів банку, його фінансової стійкості і середовища, в якому він функціонує
Побережний С.В.	Стан банківської установи, який характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, її здатністю досягати поставлених цілей і генерувати достатній обсяг фінансових ресурсів для забезпечення стійкого розвитку
Литовченко О.Н., Самойлов Б.В.	Стан банківської установи, що характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, його здатністю досягати поставлених цілей і генерувати фінансові ресурси в достатньому обсязі для забезпечення поточної діяльності та стійкого розвитку

Джерело: побудовано автором на основі [2; 3; 4; 5]

З таблиці видно, що деякі науковці пов'язують фінансову безпеку з фінансовою стійкістю і стабільністю; інші – зі ступенем ефективності фінансово-економічної діяльності; рівнем достатності власного капіталу; ступенем захищеності інтересів громадян, господарюючих суб'єктів, суспільства та держави; рівнем стійкості до зовнішніх і внутрішніх ризиків. У сучасній банківській практиці застосовують різні методики оцінки рівня фінансової стійкості банку або його рейтингу (табл. 3).

Таблиця 3

Методики оцінки рівня фінансової стійкості банку

Вид методики	Переваги	Недоліки
Коефіцієнтна	Простота розрахунку та гнучкість	Відсутність узагальнюючого показника, слабка деталізація

Бальна	Гнучкість методики, заснована на особистому досвіді	Складність в обробці експертних оцінок
Регресійна	Зважування дії окремих факторів, вияв найвагоміших факторів. Можливість прогнозування	Тенденції минулих періодів переносяться на майбутнє без урахування факторів сьогодення
Індексна	Поєднання суб'єктивного досвіду експертів з об'єктивними значеннями методів коефіцієнтів	Складність та велика вартість

Джерело: побудовано автором на основі [4; 5]

Отже, методики відрізняються врахуванням цілей користувачів, складністю розрахунків, гнучкістю, можливостями використання в прогнозуванні зміни рівня стійкості банківської установи.

Аналіз показників фінансового стану та фінансової стійкості банків в цілому по Україні за останні роки свідчить про те, що загальні доходи банків протягом 2016-2020 років збільшилися на 82 млрд. грн., що відбулося за рахунок збільшення процентних доходів на 52,4 млрд. грн., а за рахунок комісійних – на 31,3 млрд. грн. Загальне збільшення доходів супроводжувалося зростанням усіх його складових. Отже, можна зробити висновок, що загальна оцінка динаміки доходів банків була позитивна. З 2014р. почалася масштабна банківська криза, пов'язана з анексією Криму, початком АТО та загальною економічною кризою у країні. Максимально негативний фінансовий результат був у 2016 році і на 01.01.2018 р. становив - 159,3 млрд. грн. Починаючи з 2019 року банківський сектор фіксує історичні рекорди з прибутковості. Чистий фінансовий результат за 2020р. становив 22,3 млрд. грн. Цьому сприяла не лише жорстка монетарна політика НБУ і високі процентні ставки, а й більш зважена кредитна політика самих банків (табл. 4).

Таблиця 4

Динаміка показників прибутковості банків України за 2016-2020 рр.

Показники	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.
Доходи:	210,2	199,1	190,7	178,1	204,5
-процентні	151,3	135,1	135,9	124,0	140,8

-комісійні	28,3	28,4	31,4	37,1	50,9
Чистий фінансовий результат	-53,0	-66,7	-159,3	-26,4	22,3

Джерело: побудовано автором на основі [4; 6]

Системні ризики для фінансової стабільності банківської системи перебувають на одному з найвищих в історії рівнів. Це підтверджує динаміка індикаторів фінансової стійкості банків (табл. 5).

Таблиця 5

**Основні індикатори фінансової стійкості банківської системи
за 2016-2020 рр.**

Показники	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.
Норма прибутку на активи	-4,2	-5,5	-12,4	-1,6	1,6
Норма прибутку на капітал	-31,9	-65,5	-122,1	-15,3	14,61
Співвідношення процентної маржі та валового доходу	48,6	39,0	45,9	50,2	52,02
Співвідношення непроцентних витрат і валового доходу	59,8	54,4	60,9	76,1	61,92
Співвідношення ліквідних активів та сукупних активів	26,4	33,0	48,5	53,9	51,14
Співвідношення ліквідних активів та короткострокових зобов'язань	86,1	92,8	92,1	98,3	93,52
Співвідношення чистої відкритої позиції в іноземній валюті та капіталу	31,69	136,03	118,9	89,6	134,7

Джерело: побудовано автором на основі [4; 6]

Отже, причинами, що привели до появи проблемних активів у банківській системі, є девальвація гривні, яка привела до номінального перерахунку проблемних кредитів та реального зниження фінансового стану позичальників; анексія Криму та заборона діяльності банків на території Криму та АТО. За недостатніх ресурсів іноземної валюти зростання їх активності в сегменті валютного кредитування збільшує у банків небезпеку збитків, пов'язаних з коливаннями валютного курсу.

Зростання прибутковості банківської системи стало можливим за рахунок зменшення відрахувань у резерви при стабільному зростанні процентного та комісійного доходів.

З метою більш ефективного здійснення аналізу та прогнозування зміни рівня фінансової стійкості банку необхідно визначити системно-методичний підхід до комплексного оцінювання фінансової стійкості банку на основі динамічної нормативно-індексної моделі оцінки ризиків, побудованої за допомогою методів непараметричної статистики. На користь доцільності практичного застосування пропонованого підходу свідчить й те, що методи непараметричної статистики все частіше використовуються в економічних дослідженнях, зокрема для аналізу фінансового стану підприємства за даними звітності, оцінювання ліквідності та платоспроможності банку та банківської системи в цілому, аналізу економічної ефективності банківської діяльності. Розроблена нормативно-індексна модель управління рівнем фінансової стійкості дає можливість оцінити сукупний рівень ризикованості банку на основі врахування чотирьох видів ризиків – кредитного, процентного, валютного та ризику ліквідності, хоча за потреби до моделі можна ввести оцінку й інших банківських ризиків [3, с. 91-92].

Фундаментальними елементами пропонованої методики побудови динамічної нормативної індексної моделі управління рівнем фінансової стійкості з урахуванням специфіки банківських ризиків є:

- система інтегральних показників – сукупність значимих співвідношень (коефіцієнтів, індексів, аналітичних моделей, сукупності індикаторів тощо), які комплексно характеризують рівень ризикованості банку;
- динамічний норматив (індикатор) – сукупність показників, упорядкованих за ознакою міри їх динаміки (зокрема темпів чи індексів їх росту та приросту) так, що підтримання цього порядку в

реальній діяльності банку забезпечує отримання кращих порівняно з попереднім періодом результатів;

- нормативна або еталонна модель – формалізований опис бажаного стану банку, здійснений за допомогою упорядкованого ряду індексів динаміки аналітичних показників (коефіцієнтів), що комплексно характеризують ризикованість банку.

Рис. 1. Структурно-логічна схема формування нормативно-динамічної моделі управління фінансовою стійкістю банку з урахуванням ризиків діяльності

Джерело: побудовано автором на основі [6; 7]

Процес побудови моделі для комплексного управління фінансовою стійкістю банку на основі оцінки ризиків складається з кількох етапів (рис. 1.) та розпочинається з вибору аналітичних показників, на основі яких в

подальшому формується динамічний норматив – це сукупність показників, упорядкованих за ознакою міри їх динаміки (зокрема темпів чи індексів їх росту та приросту) так, що підтримання цього порядку в реальній діяльності банку забезпечує отримання кращих порівняно з попереднім періодом результатів.

Слід зазначити, що відбір показників для оцінки фінансової стійкості банку на основі аналізу ризиків – процедура складна і неоднозначна, а єдиних рекомендацій з цього приводу не існує. Вважається, що кількість показників в динамічному нормативі має становити від 6 до 25, тоді як інші учені обмежують максимальну кількість десятима показниками. В процесі вибору слід керуватися тим, що занадто мала кількість показників дає досить приблизну (неточну) оцінку, і навпаки, велика кількість показників призводить до втрати чутливості інтегральної оцінки зміни темпів росту окремих показників.

На другому етапі побудови нормативної динамічної моделі здійснюється економічна інтерпретація співвідношень між показниками, від результатів якої залежить якість та об’єктивність результативних оцінок, корисність самої моделі та доцільність її практичної реалізації.

Це один із найважливіших етапів, спрямований на визначення змісту та взаємозв’язків економічних категорій, показників, коефіцієнтів, які описують ризикованість банку. Необхідною умовою є дотримання економічної обґрунтованості у порівнянні кожної пари показників. Наприклад, зниження такого показника, як мультиплікатор капіталу банку є свідченням зниження ризикованості банку, а перевищення темпів зростання резерву на покриття кредитних ризиків в порівнянні з темпами зростання обсягів кредитного портфеля банку вказує на підвищення ризику [7].

На третьому етапі реалізується процедура ранжирування через попарне порівняння та упорядкування показників, за результатами якого

будується динамічний норматив. З метою формування цього нормативу розглядають кожну пару показників ризикованості банку та вибирають той, що має зростати швидше, надалі порівнюючи його з третім показником та обираючи найбільш «швидкий» вже з останньої пари, і так далі. Процедура повторюється до тих пір, поки не буде знайдено показник, який має зростати найвищими темпами. В такий же спосіб упорядковуються й всі інші показники, в результаті чого отримують ранжований ряд показників ризикованості банку, кожному з яких присвоюється ранг (число), який показує порядковий номер показника в упорядкуванні [7].

Очевидно, що внаслідок різноманітності економічних показників не всі з них можна безпосередньо порівняти як з позицій їх цільової спрямованості, так і з погляду інтерпретації співвідношень, а тому застосування розглянутого способу упорядкування не завжди можливе. Відтак за результатами аналізу динамічних співвідношень отримують один з двох можливих результатів:

- лінійний динамічний норматив, якщо всі з обраних показників можуть бути однозначно інтерпретовані та упорядковані за темпами їх зростання;
- нелінійний динамічний норматив, який формується за результатами побудови графу або матриці нормативних співвідношень (преференцій) у тому разі, коли не всі попарні порівняння показників мають однозначну економічну інтерпретацію.

Висновки. Підводячи підсумки можна зробити висновки, що: в умовах кризи банківська система України пройшла процес очищення, що супроводжувалась масовим скороченням чисельності банків; з виведенням слабких банків показники банківської системи покращилися; на кінець 2019-2020 року банківський сектор України мав позитивний фінансовий результат діяльності за останні 5 років, що стало можливим за рахунок

зменшення відрахувань у резерви при стабільному зростанні процентного та комісійного доходів; розраховані індикатори фінансової стійкості виявили те, що системні ризики в даний час перебувають на одному з найвищих в історії рівнів, це, означає те, що банківська система України навряд чи витримає настання чергової кризи. Отже, покращення фінансового стану та фінансової стійкості банківської системи відбудеться за умови стабілізації політичної ситуації в Україні. Таким чином, на сьогодні, слабкими місцями банківської системи є якість кредитного портфелю, низька активність кредитування та низький рівень економічної активності економічних суб'єктів. У той же час головними кризоутворюючими факторами є валютний ризик, політичний ризик, а також ризик глобальної світової рецесії.

Оцінка фінансового стану та фінансової стійкості необхідна для вирішення проблем банку, пов'язаних з його надійністю, стабільністю на конкурентному ринку, та подальшим розвитком. Отже, сьогодні існує велика кількість методів та методик аналізу фінансової стійкості банку. Використання інформаційних технологій у банківській сфері приводить до створення більш вдосконалених та точних систем оцінювання стану банків.

Запропонована нормативно-індексна модель управління рівнем фінансової стійкості, що надасть можливість у майбутньому більш детально оцінити сукупний рівень ризикованості діяльності банку на основі врахування ризиків, що значно впливають на сучасний стан розвитку банківської системи України.

Література

1. Петрук О.М. Банківська справа: Навчальний посібник /за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. К.: Кондор. 2010. 225 с.
2. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І., Маслов С.І. Основи банківської справи:

- Навч. Посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2011. 325 с.
3. Вінниченко О.В., Гудзь А.В. Фінансовий стан банку та методи його оцінки в Україні. Вісник економіки транспорту і промисловості №69. 2020. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
 4. Циганюк Д.Л., Рудняк А.Д. Аналіз фінансового стану банківського сектору України. Вісник СумДУ. Серія «Економіка», №1. 2020. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
 5. Довгаль Ю.С. Сутність фінансової стійкості банку та ефективні шляхи її забезпечення. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
 6. Шпачук В. Найпоширеніші проблеми в банківській діяльності та першочергові заходи щодо їх вирішення. Вісник Національного банку України. 2015. №10. С. 45-46.
 7. Штаєр О. М. Обґрунтування пріоритетності загроз економічної безпеки банку. Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник науково-практичних статей. Харків: УДАЗТ, 2015. №39. С. 99-103.
 8. Сокова М.А. Побудова системи внутрішнього контролю у сфері ПВД/ФТ в банку як основа ефективного функціонування механізму протидії легалізації злочинних доходів. URL: <http://edu.com.ua>

References

1. Petruk O. Banking: A textbook / ed. prof. F. Butyntsia. K .: Condor. 2010. 225 p.
2. Prokopenko I., Hanin V., Maslov S. Fundamentals of banking: Textbook. Manual. K .: Center for Educational Literature. 2011. 325 p.
3. Vinnychenko O., Hudz A. The financial condition of the bank and methods of its evaluation in Ukraine. Bulletin of Transport Economics and Industry №69. 2020. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>

4. Tsyaniuk D. Rudniak A. Analysis of the financial condition of the banking sector of Ukraine. Bulletin of SSU. Series "Economics", «1. 2020. URL: <http://www.irbis-nbu.gov.ua>
5. Dovhal Y. The essence of the financial stability of the bank and effective ways to ensure it. URL: <http://www.irbis-nbu.gov.ua>
6. Shpachuk V. The most common problems in banking and priority measures to solve them. Bulletin of the National Bank of Ukraine. 2015. №10. P. 45-46.
7. Shtaiier O. Substantiation of priority of threats to economic security of the bank. Bulletin of Transport Economics and Industry: a collection of scientific and practical articles. Kharkiv: UDAZT, 2015. №39. P. 99-103.
8. Sokova M. Building a system of internal control in the field of LDPE / FT in the bank as a basis for the effective functioning of the mechanism for combating money laundering. URL: <http://edu.com.ua>